

Kisbíró

TORDASI

2003. február
E-mail: tordas@mail.elender.hu

ÖNKORMÁNYZATI LAP

XV. évfolyam 1. szám
Internet: www.tordas.hu

FALUNKRÓL – FALUNKÉRT

Sokszor elgondolkodom azon, hogy ez a kis falu hány évszázadon keresztül élte hol csöndes, hol viharos éveit. Elpusztult, de mindig újra éledt és virágzott. Így van ez a jelen időben is.

2002 decemberének valamelyik napján arra készültünk, hogy a falu közössége megvitassa és tervezze a falu jövőjét. A csendes szemlélő arról álmodik, hogy sokan lesznek, hogy sokunkat érdekel a jövőnk. Sajnos arról kell meggyőződünk, hogy a létszám nem is olyan sok és a lelkesedésnek sincs ereje.

A megbeszélésen tervek hangzanak el és megvalósulásukról adnak számot. A nagyterem majd lassan kiürül.

A csendes téli esték magányában eltűnök az, amit hallottam és megerősödik bennem a gondolat, hogy a falunkért tenni kell és másokat is ösztönözni erre.

Ennek egyik legegyszerűbb módja a „Kisbíró”-ban történő tájékoztatás. Szó esett arról is, hogy a „Kisbíró” szerkesztő

bizottságát kibővítik, esetleg a lap példányszámait növelik. Én ebben reménykedem és bízom. Ebben az új formátumú lapban kellene egy olyan rovatot indítani, melyben a lakók mondják el javaslatukat és kritikáikat.

Egy ilyen elképzelést szeretnék Önökkel megosztani és ehhez támogatásokat megszerezni.

Néhány évvel ezelőtt felmerült az az elképzelés, hogy létrehozunk egy falumúzeumot. Én az első perctől kezdve támogatója voltam e gondolatnak, bár a hely, melyet erre terveztek (művelődési ház padlástere) nem tetszett. Felvetődött az is, hogy veszünk egy régi parasztházat. Ez már jobban tetszett, de ilyen eladó ház már nem volt és jelenleg sincs.

Ezért javasoltam a decemberi közmeghallgatáson, hogy társadalmi munkával építsünk fel egy falumúzeumot vert falból azaz szalmás-polyvás sárból, nádtetővel. Erre legjobb hely az iskola és

a patak közötti terület, a tervezett uszoda elé.

Itt ki lehetne alakítani egy portát, mely reprezentálná a régi gazda házát (csűrrel, ekékkel, gémeskúttal stb.). Sokan nem tudják, de a javasolt terület a régi kiskisbírók által összeadott terület volt, a falu legelője hosszú éveken keresztül. Ehhez az elképzeléshez már újabb javaslat is született, itt kellene kialakítani egy kis falusi kovácsműhelyt. Ezt a régmúlt idők kovácsmestere a 83 éves Halenár Karcsi bácsi javasolja. A múzeumhoz a 82 éves Görcs Ferenc a citeráját ajánlotta fel. Biztos, hogy ha megvalósul álunk, nem lesz hiány kiállítási tárgyakkól.

Kérek mindenkit gondolja át javaslatomat és támogassák annak megvalósítását.

Hogy miért kellene mindez? Én 68 éves vagyok és lassan én sem emlékszem hogyan nézett ki egy tordasi porta. Az unokáinknak adjuk meg ezt a lehetőséget, ismerjék meg őseiket, őseik életét.

A témához várom észrevételeiket.

Pilát János

Sajnovics János Általános Iskola

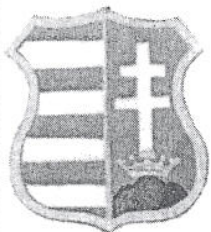
Tordas Község Önkormányzata

TORDAS

MEGHÍVÓ

„Kossuth Lajos azt üzente,
Elfogyott a regimentje.
Ha még egyszer azt üzeni:
Mindnyájunknak el kell menni.
Éljen a magyar szabadság,
Éljen a hazá!”

(Népdal)

Tisztelettel meghívjuk Önt és családját
2003. március 15-én 10 órára
a Petőfi Sándor Művelődési Házba,
ahol ünnepi műsorral emlékezünk meg

az

1848/49-es forradalom és szabadságharc
eseményeiről és hőseiről.

Március 15. tiszteletére

„Mondták már énnekem tiéd ez a föld
Hazádnak gyermeke egy völgyet örökölt
Régen nem érttettem mit szeressek én
Mi lenne énvelem ha nem szeretnél
Hazára találtam tudom milyen-e föld
Tudom hová visz útja két folyó között.

Érzem már, hogy dobban benne élő szív,
És tudom mire kér engem, hogyha hív.
Láttam már arcodat, hogyan nézel rám,
Hogyha kérdezel, magyar szót szól szám.
Bölcsőd és szemfedőd, mondja neked a vers,
Itt éljed, halnod kell, engem úgy szeress.
Hazára találtam tudom milyen-e föld
Tudom hová visz útja két folyó között.”

A képviselő-testület jegyzőkönyvéből

Lapunk legutóbbi megjelenése óta a képviselő-testület 2002. december 13-án és 2003. február 4-én tartott ülést.

December 13-án a gyermekjóléti szolgálat munkáját és a gyámügyi munkahelyi feladatait értékelte. Foglalkozott a víz és csatornadíjak rendezésével, a helyi adórendelet módosításával és a szemétszállítás 2003 évi díjaival.

A *gyermekjóléti szolgálat munkája* a településen, karöltve az érdekelt családok gondozásával is eredményesnek értékelhető. A testület egyöntetű véleménye volt, hogy a társulásban működte-tett szolgálat jól szolgálja azt a célt, amelyre létrehoztuk. Kellően képzett szakemberek, a helyi szakemberekkel (iskolai, óvodai gyermekvédelmi felelősök, helyi gyámügyi előadó, védőnő, orvos) együtt eredményes munkát tudnak végezni. A havi rendszerességgel tartott megbeszélések alkalmasak az adott probléma megbeszélésére, megoldására és a megelőzési pontok kidolgozására.

Víz és csatornadíjak rendezése során, a Fejérvíz Rt, mint üzemeltető szakmai számításai és előterjesztése alapján a testület az alábbiakban határozta meg a helyben érvényes víz-és csatorna díjakat 2003 január 1-jétől:

- a közüzemi vízi-közműről szolgáltatott ivóvíz díja (Ft/m³):
- közületi fogyasztók esetében 234 Ft + ÁFA
- lakossági fogyasztók esetében 159 Ft + ÁFA
- a csatornaszolgáltatás díja (Ft/m³):
- közületi használók esetében 242 Ft + ÁFA
- lakossági használók esetében 126 Ft + ÁFA

Helyi adórendelet módosítása

E tekintetben a testület a jogszabályban rögzített gépjármű adó tételeit rendezte. A módosítás során az alábbiakat határozta: Az évi adótétele az 1991. évi LXXXII. Tv. 6. §-ban meghatározott adóalap minden megkezdett 100 kg-ja után: 800 Ft, 2004. január 1-jétől 1000 Ft.

Szemétszállítás 2003 évi díjai:

A szemétygyűjtés-, szállítás-, elhelyezés költségei tekintetében az éves díjak az inflációval növelt mértékben emelkedtek, jelentősebb mértékben nőtt a közületi szemétszállítás díja az alábbiak szerint:

A szemétszállítási díj mértéke (ÁFA-val) 2003-ban:
5.300,- Ft/év

– a nem lakás céljára szolgáló helyiség után (egységenként), amennyiben az üzlet, műhely, vagy más jövedelemszerző tevékenység gyakorlására alkalmas és azt nem a lakás tulajdonosa üzemelteti, tekintet nélkül arra, hogy lakóházon belül, vagy azzal egy telken működik-e: 10.000 Ft/év.

– egyéb nem lakás céljára szolgáló helyiség után (intézmények, posta stb.) 10.000,- Ft/év.

– a zártkert területén történő lakossági szemétszállítás díját időarányosan a tervezett 9 hónapra kell számítani.

Február 4-én a művelődési ház munkájáról, a képviselő-testület 2002–2006 között végrehajtandó gazdasági programjáról, a polgármesteri állás betöltéséről, a 2003 évi költségvetési tervről tárgyalt.

A *Művelődési Ház 2002 évi munkájának értékelése, 2003 évi tervei* napirenden belül a képviselő-testület megállapította, hogy a ház az elmúlt évben sok és színes, változatos programmal állt a lakosság rendelkezésére. A műsorok mennyisége olyan számú volt, amelyet fokozni a szervezői létszám emelése nélkül nem lehet. Az évről-évre jelentkező rendezvények rendszere kiszámíthatóvá, tervezhetővé teszi a műsorok látogatottságát. A működéshez szükséges feltételek rendelkezésre álltak, sőt egyes pályázati lehetőségek kihasználásával növelni lehetett az ellátás színvonalát.

A 2003 évi programok jók, megvalósíthatók. A sikerhez azonban szükség van arra, hogy a látogatottság növekedjen, mert a rendezvények nem öncélúak.

Tordas Község Képviselő-testületének 2002-2006 évi gazdasági programja.

A képviselő-testület megválasztásának idejére, sőt némileg azon túlnyúlóan is összegezte azokat a feladatokat, amelyek a település fejlődése érdekében végre kell hajtani, illetőleg tervez végrehajtani. Ezen alapprogram elfogadásával az évi pénzügyi tervek a konkrét végrehajtást szolgálják. A programot a képviselők egyhangúlag elfogadták.

Polgármesteri állás betöltésének kérdései. A polgármesteri tisztség betöltéséről és az önkormányzatokról szóló törvény értelmében a 3000 lélekszám alatti települések esetében lehetőség van a polgármesteri állás főállású, illetőleg társadalmi megbízatásként való betöltésére.

Választáskor a polgármester társadalmi megbízatásként vállalta a tisztséget. Munkahelyi, egyéni és a település előtt álló sok és sokrétű feladatok miatt Farkas János polgármester kérte a testületet döntsön a társadalmi megbízatású állás főállássá minősítéséről.

A képviselő-testület egy ellenszavattal és egy tartózkodással elfogadta a polgármester kérését a polgármesteri állás főállássá minősítésére.

A költségvetés 2003 évi tervezete tárgyalása során, a pénzügyi lehetőségek felméréseivel, meghatározta a képviselő-testület a végrehajtandó feladatokat. A végrehajtandó feladatok pedig szervesen illeszkednek a testület négyéves gazdasági programjához.

Egyben megállapította, hogy az állami támogatások ugyan messze nem fedezik a kötelezően ellátandó feladatokhoz szükséges kiadásokat, azonban a sokat emlegetett múlt évi őszi bérfejlesztésekre a normatív támogatások fedezetet nyújtanak.

A kötelezően ellátandó feladatok, különböző támogatások és társulási költségek biztosítása után fennmaradó mintegy 15 millió forint fejlesztési feladatokra történő elosztását határozta el a testület.

A konkrét adatokról és feladatokról a költségvetés végleges elfogadása után adunk számot.

Egyéb ügyeket is tárgyalt a testület, amelyekről az információkban olvashatnak.

Kertész Imrének köszönettel

Sztrányay Miklós:

„Sorstalanság”

..., méla zsidók”
és internált árják
kik fel-felnyögtök
a lágerálmok súlya alatt,
veletek voltam
egy lázas éjszakán,
veletek álmodtam
a halálomat ...

HÍREK, INFORMÁCIÓK, PROGRAMOK

Polgárőr közgyűlés

2003 február 26-án (szerdán) 18 órai kezdettel a kultúrházban közgyűlést tartunk.

Napirend:

1./ Az elmúlt év beszámolójának, közhasznúsági jelentésének elfogadása.

2./ A 2003 évi pénzügyi terv elfogadása

3./ Vezetőség választás

Mindenkinek lehetősége lesz hozzászólásával elősegíteni munkánkat.

A gyűlésre mindenkit szeretettel várunk, de tagjaink megjelenésére különösen számítunk.

E meghívón kívül külön meghívót senkinek nem küldünk.

Vezetőség

Egyéb polgárőr hírek

Az év kezdetével eljött az adóbevallások ideje is. Ilyenkor, a már hagyományos módon lehet az adó 1%-áról, annak sorsáról dönteni. Mindenkit felkérünk, döntsön lelkiismerete szerint, és ha jónak látja, támogassa a rászorulókat. Ennek elősegítésére, mint már az elmúlt években is tettük, mellékletet tettünk az újságba. Ezen a községben működő, az 1% felvételére jogosult szervezetek vannak. Támogatni személyenként csak egy szervezetet lehet. Természetesen más szervezet is megnevezhető. A „Rendelkező Nyilatkozat” másolható, vagy más nyomtatványon is leadható. Továbbra is várjuk, köszönettel fogadjuk az 1%-ok felajánlását, illetve a készpénzben vagy csekken történő adományokat.

Horgászok figyelem!

Értesítjük horgásztársainkat, hogy vezetőségválasztó közgyűlést 2003. március 1-jén (szombat) délelőtt 9 órakor tartjuk a tordasi művelődési házban.

Az ülésről külön meghívót is fogunk küldeni, de kérjük a közgyűlés időpontjára szabaddá tenni magát, és arra feltétlenül eljönni szíveskedjenek.

Vezetőség

A BÁBEL ALAPÍTVÁNY

kuratóriuma nevében ezúton is kérjük, hogy személyi jövedelemadójuk 1%-val továbbra is támogassák iskolánk diákjait.

Adószámunk: 18486874-1-07

Köszönettel:

az Alapítvány Kuratóriuma

A Fővárosi Önkormányzat tordasi Fogyatékosok Otthona építési engedélyt kért 60 fő elhelyezését szolgáló épülecsoport építéséhez. Az épületek elhelyezésére, az önkormányzat célkitűzésének és elképzelésének megfelelően, az új otthon területén kerül sor.

A Fogyatékosok Otthona beruházásában készülő épületekkel a kastélyban lévő gondozottak is az új intézmény területére kerülnek, így a kastély más célú hasznosításra alkalmassá válik.

Az, hogy mi lesz a Sajnovics kastély sorsa, nem ismert. Az otthon helyi vezetése erről nem tud, vagy nem akar hitelt érdemlően nyilatkozni, a főváros pedig eddig nem nyilatkozott.

Ennek tisztázására a fővárosi illetékeseivel az önkormányzat tárgyalásokat kezdeményez.

A gyúrói Gazda Szövetkezet értékesítette a tulajdonában lévő Sport utcai magtár épületét. A védett épületet lakóházzá kívánják az új tulajdonosok átalakítani, de e közben megtartják eredeti állapotát és a felújításával együtt újra teljes szépségében láthatjuk.

A művelődési házban pályázatból beszerezhető számítógépekkel (4 db) internetes szolgáltatás indul. Ennek konkrét időpontja a pályázat megnyerésétől és a számítógépek beszerzésétől függ.

Március-április hónapban az önkormányzat szervezésében szakképzett jogászokkal ügyvédi és jogi szolgáltatás indul. A tanácsadás ingyenes lesz, míg egyes ügyek intézése az ügyvédi tarifa szerint alakul. A konkrét indulási időpont és a fogadás időpontja, helye később kerül kialakításra.

Településünkön már az elmúlt évben bevezettük a „gyepmesteri” szolgáltatást. Ez azt jelenti, hogy évente néhány alkalommal szakemberek járják az utcát és gyűjtik be az elkóborolt, szabadon lévő ebeket. Azt, hogy a gyepmesterek mikor jönnek településünkre, nem publikus. A begyűjtött állatokat szabálysértési bírság, valamint a kutya befogása és tartási költségeinek megfizetése után a tulajdonos visszakapja.

Tudomásul kell azonban venni:

– ha valakinek elkóborolt állattal van dolga, baja a szolgálat nem fog kijönni, csak ha megfizetik a költségeket, ami közel ötvenezer forint, plusz befogási, kábítási költségek.

– nem cél az állatok összefogdosása, ezért senki udvarába nem mennek be, de utcán befogott ebeket elviszik, ha csak a gazdája a befogás után közvetlenül nem kéri vissza. Ilyenkor a kutyát visszadják.

– az önkormányzat éves költségvetésében biztosított összegig szervezi a szolgáltatás elvégzését, nem pedig egyesek közvetlen kérésére és főleg nem egyik napról a másikra.

– a kutyák ugatnak, a macskák nyávognak. Mi faluban élünk, ahol nem tiltott az állatok tartása, de tiltott a felügyelet nélküli utcára engedése. Ezt kellene talán betartani.

A kutyatartásban, a szabályok betartásában tudunk segíteni akkor, ha használható, ha lehet írásos, bejelentést kapunk kinek a kutyája az, aki gyakran, netán minden éjszaka kóborol az utcán, mert gazdája egyszerűen kiengedi, had kószáljon.

Ilyen figyelmeztetés és fogalmazhatnánk úgy is fegyelmeztetés miatt pusztult el több állat, mert valamilyen mérget ehetett. A megmérgezett állatok tulajdonosai nem tudják hol evett az állatuk a kutya az, aki gyakran látótávolságon kívül elkóborolt. Ez ugyanolyan szabálysértés, mint a kutya felügyelet nélküli elengedése. A kutya elpusztulásához ugyanúgy hozzájárultak, mint a mérget kitevők.

Kivonat az önkormányzat állattartásról szóló rendeletéből (ISMÉTLÉS!!!):

„Az eb tartás külön szabályai

15.§. /1/ Az eb tulajdonos köteles az ebet úgy tartani, hogy az mások nyugalmát ne zavarja, testi épségét és egészségét ne veszélyeztesse, anyagi kárt ne okozzon. Ha az ebtulajdonos e feltételeket nem tudja biztosítani, akkor az ebtartást meg kell szüntetni.

/2/ Az ebet bekerített udvaron, vagy megkötve kell tartani.

Harapós vagy támadó természetű ebet – nappal biztonságos módon – szükség esetén megkötve kell tartani. Az ilyen eb éjszakára is bekerített és lezárt helyen tartandó.

/3/ Harapós vagy támadó természetű eb tartása esetén a lakás, ház, udvar, telek bejáratánál a harapós kutyára utaló figyelmeztető táblát kell – szembetűnő módon – elhelyezni.

/4/ Tilos az eb belterületi köztéren (gondozott parkban) való futtatása, oda történő kiengedése, felügyelet nélkül hagyása.

16.§. TILOS a pit bull terrier tenyésztése és tartása.

17.§. /1/ Eb- és macskatenyésztés létesítéséhez a jegyző engedélyre szükséges.”

PÁLYÁZAT!

A „JÖVŐT NEKIK IS” Alapítvány pályázatot hirdet emblémájának (logójának!) elkészítésére!

A pályázat résztvevője kortól, nemtől függetlenül lehet mindenki, aki ötletét grafikai megoldással vagy számítógépen rögzíti, s továbbítja 2003. március 30-ig az alapítvány kuratóriumaához (Pável Vilmosné Tordasi, Takarék Szövetkezet, Eisenbacher Imréné Ért. Fogy. Otthona Gesztenyés u. 1.)

A beérkezett pályaművek elbírálását felkért zsűri értékeli, az eredmény kihirdetésére 2003. május 11-én, az alapítvány jótékonyági bálján kerül sor. A győztes értékes tárgyi jutalomban részesül! Kérjük, akiben „gondolat ébred, melyet grafikus formában képes megjeleníteni”, tisztelje meg az alapítványt pályázatával!

A falu köztudottan több műfajban tehetséges lakói aktív közreműködésre számítunk!

Pályázzanak! Nekünk segítenek! Köszönjük!

A „JÖVŐT NEKIK IS” Alapítvány kuratóriumi elnöke:

Pável Vilmosné

MŰVELŐDÉSI HÁZ HÍREI

Visszatekintő

Az Adventi vasárnapokon rendezett kis ünnepek, remélem mindenki lelkét megérintették és hozzájárultak a karácsonyváras bensőséges hangulathoz.

Köszönöm mindenkinek, akik műsorukkal, köszöntőjükkel, az ünnepnek megfelelően, hozzásegített bennünket ahhoz, hogy a faluközösség együtt várhatta a karácsonyt.

Február 1-jén az asszonykórus tagjai a farsangi ételek bemutatójával, a tavalyi évhez hasonlóan, nagy sikert aratott. A kórus tagjain kívül is sokan készítettek finom ételeket, alapanyaggal, tombolatárgyakkal, anyagiakkal segítettek a rendezvényt. Ezzel az asszonykórust támogatták. Köszönet érte.

Február 15-én az ifjúsági klub farsangi bált rendez. Szeretettel várnak mindenkit.

A művelődési ház 2003 évi programja:

február 8-9.	Ulti verseny
február 15.	Hagyományos farsangi felvonulás és bál az ifjúsági klub szervezésében
február 22.	Iskolai farsang
március 15.	Ünnepi megemlékezés – Ált. iskola
március 21.	Tordas rádió jótékonyági bulija
március 28-ápr. 4.	Vánca Ildikó és Sütő Petre Rozália festőművészek kiállítása
április 21.	Locsoló bál – Sport Egyesület
április 25-30.	Természetfotó kiállítás és előadás a Föld napja alkalmából
április 30.	Májusfa állítás és folklór műsor
május 1.	Majális a sportpályán – főzőverseny, sportprogramok, este koncert
május 24.	Orbán nap az Öreghegyen

május 30.	Tordasi Kulturális Fórum
május 30 - jún. 6.	Kiállítás a helyi hivatásos és amatőr képzőművészek munkáiból
május 31.	Tordasiak a színpadon – a helyi hivatásos és amatőr előadó művészek és barátaik műsora
június 1.	Komolyzenei koncert
június 21.	VI Fejér Megyei Ifjúsági Találkozó
július 12.	Könnýzenei koncert a szabadtéri színpadon
augusztus 20.	Falunap – egész napos program
augusztus 30.	Évadzáró koncert a szabadtéri színpadon
szeptember 5-8.	Őszi terménybemutató – Hangya napok
október 4.	Idősek Napja
október 11.	Szüreti felvonulás és bál
október 23.	Ünnepi megemlékezés – Ált. iskola
november 8-14.	Képzőművészeti kiállítás
november 30 – dec. 21.	Adventi ünnepi játékok – kiállítások
december 6.	Mikulást várunk

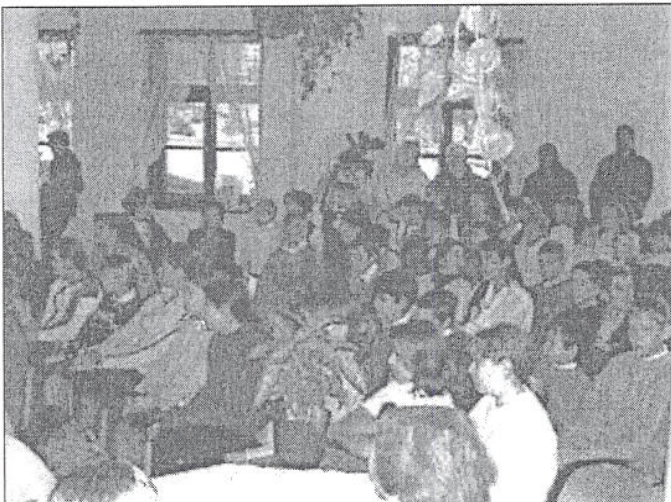
Mindenkit szeretettel várunk a programjainkra.

Már most szeretném felhívni figyelmüket a Tordasi Kulturális Fórum rendezvényeire. Várom mindazok jelentkezését, akik szívesen részt vennének alkotásaikkal a kiállításon, vagy fellépnének a színpadon. De ha környezetükben ismernek ilyen tehetségeket, és szerénységből ők nem jelentkeznek, kérem, hívják fel rá a figyelmemet. Köszönöm.

Bediné Németh Márta

ISKOLAI HÍREK

Január 22-én a MAGYAR KULTÚRA NAPJA tiszteletére iskolai **szavalóversenyt** rendeztünk alsó és felső tagozatos tanulóink számára. Dicséret illeti a versenyzőket a színvonalas szereplésért, a szép versekért. De mint minden versenyben a zsűrinek itt is döntést kellett hoznia. Ezúton köszönjük meg munkájukat. Erre a feladatra az alsó tagozatban *Varga Károlyné Erzsike néni*, *Fűkéné Menczer Kornélia Nelli néni* és *Milichovszkiné Szalai Ilona, Ilonka néni* kértük fel. A felső tagozatosok szavatait az igazgatónő *Dr. Hamza Lászlóné, Ócsai Tibor* református lelkész, és iskolánk volt tanítványa *Kalamár Kinga* értékelte.

A következő eredmények születtek:

Alsó tagozatban

1-2. osztályosok versenyében:

I. helyezett:	<i>Gurabi Vivien</i>	1.0.
	<i>Karnóczy László</i>	2.0.
II. helyezett:	<i>Erdélyi Gábor</i>	2.0.
	<i>Varga Bence</i>	2.0.
III. helyezett:	<i>Pók Máté</i>	1.0.

Különdíjat kapott:

<i>Schachay Bettina</i>	1.0.
<i>Zoltai Fanni</i>	2.0.

3-4. osztályosok versenyében:

I. helyezett:	<i>Stefkó Viktória</i>	4.0.
	<i>Erdélyi Réka</i>	4.0.
II. helyezett:	<i>Takács Krisztina</i>	4.0.
	<i>Varga Flóra</i>	4.0.
III. helyezett:	<i>Bokros Lidia</i>	3.0.
	<i>Sárossy Gyula</i>	2.0.

Különdíjat kapott:

<i>Petz Anna</i>	4.0.
------------------	------

Dicséző oklevelet kapott:

<i>Baranyi Marcell</i>	4.0.
<i>Antall Kitti</i>	3.0.

Felső tagozatban

5-6. osztályosok versenyében:

I. helyezett:	<i>Varga Gergely</i>	5.0.
II. helyezett:	<i>Pántya Petra</i>	6.0.
III. helyezett:	<i>Takács Vivien</i>	6.0.
	<i>Apostagi Barnabás</i>	5.0.

Közönségdíjat: Varga Dóra 8.o. tanuló kapott
7-8. osztályosok versenyében:

I. helyezett:	Szénási Adrienn	7.o.
II. helyezett:	Varga Dóra	8.o.
III. helyezett:	Mészáros Tamás	7.o.

Ugyanitt került sor a felső tagozatosok helyesírási versenyének eredményhirdetésére is.

5. osztály:

I. helyezett:	Pápai Kata
II. helyezett:	Blaskó Fruzsina
III. helyezett:	Diószegi Márk

6. osztály:

I. helyezett:	Pántya Petra
II. helyezett:	Takács Vivien
III. helyezett:	Báhidzski Petra

7. osztály:

I. helyezett:	Zemann Kata
II. helyezett:	Lapos József
III. helyezett:	Hidvégi Dániel

8. osztály:

I. helyezett:	Varga Dóra
II. helyezett:	Devecsai Enikő
III. helyezett:	Báhidzski Lea

Gratulálunk a győzteseknek és valamennyi résztvevő versenyzőnek, és még egyszer köszönjük a zsűri lelkes munkáját.

Január 11., 18. és 25-én iskolánk IV., III. és II. korcsoportos focicsapata a Gárdonyban megrendezett teremtornán vett részt, ahol a IV. és III. korcsoport 8. helyezést, a II. korcsoport pedig a 4. helyezést érte el.

Január végén meglátogattuk a nagycsoportos óvodásokat, akik hamarosan iskolánk legkisebjei lesznek.

Február hónapban folyamatosan zajlanak az iskolai versenyek. Felső tanulóink Kazinczyról elnevezett „Szép magyar beszéd”

DÖK HÍREK

FARSANG 2003.

Az iskola DIÁKÖNKOMÁNYZATA február 22-én szombaton, 15 órától 20 óráig Farsangi bált rendez a Művelődési Házban, melyre ezúton is mindenkit szeretettel hívunk és várunk.

Lesz:

- Jelmezes felvonulás
- Jelmezes táncbemutató és verseny
- Játékos vetélkedők
- Tombola
- Tánc
- Büfé

A szendvicseket a szülői munkaközösség és a nagy lányok segítségével fogjuk elkészíteni az összegyűjtött alapanyagokból, melyeket a bált megelőző napokban az iskolába kérjük beküldeni (vaj, szalámi, kolbász, sajt,

uborka, pirosarany, majonéz, mustár, tojás (nyersen) stb.)

A süteményeket, tortákat 22-én délelőtt 9-10 óra között a Művelődési Házba kérjük eljuttatni vagy papír vagy névvel ellátott tálcán, hogy vissza tudjuk juttatni a tulajdonosnak a bál végeztével.

A tombolatárgyakat már február 10-től gyűjtjük az iskolában.

Kérjük továbbá a vállalkozókat és mindenkit, aki teheti, hogy akár ajándékkal, akár pénzzel járuljon hozzá a gyermekeinknek szervezett rendezvényhez. Hiszen csak ebből gazdálkodunk egész évben a tantárgyi versenyek díjazásánál és az év végi jutalomkönyvek kiosztásánál is. Ezért minden adományt előre is köszönünk.

A tanulókat pedig minél több és

területi versenyen, valamint területi helyesírási versenyen mérhetik össze tudásukat más iskolák tanulóival.

A farsangi karnevál február 22-én du. 3 órakor veszi kezdetét, következnek a jókedv és mulatozás.

Március hónapban alsó tagozatosaink mesemondó versenye kerül megrendezésre egy kicsit eltérően a hagyományoktól.

Rajzpályázatot is meghirdettünk, s a legértékesebb munkák kiállításra kerülnek ezen a napon, melyet szakértő zsűri bírál majd el. Az érdeklődő szülőket tisztelettel és szeretettel várjuk.

Iskolai matematika versenyre is sor kerül ebben a hónapban, ezzel már készülünk a hagyományá vált pázmándi iskola által meghirdetett területi versenyekre. Itt matematika, mesemondó versenyekre, és rajzpályázatra szoktuk benevezni tanulóinkat. Ugyanakkor zajlanak a területi sportversenyek is, ahol minden évben sikeresen szerepelnek diákjaink.

Március 15-én a Művelődési Házban méltó módon emlékezünk az 1848-as forradalom eseményeire.

A tanév elején meghirdetett történelmi tanulmányi verseny ebben a hónapban befejeződik. Lezajlik a döntő, sor kerül az értékelésre, eredményhirdetésre, valamint a tanulók által elkészített munkák kiállítására, amely természetesen az iskolában mindenki számára megtekinthető lesz. A hónap végén – mint minden évben – a Szorobán szakkör tagjai Székesfehérváron vizsgát tehetnek.

A téli hónapokat úgy érezzük, tartalmasan töltöttük el.

Kívánok mindenkinek a továbbiakban is jó munkát, eredményes szereplést.

Somfai Sándorné
alsós munkaközösség vezető

ötletesebb jelmez kitalálására kérem és buzdítom.

Március 8-ára szombatra a DÖK autóbuszos kirándulást szervez Budapestre a Fővárosi Nagycirkuszba.

Az előadás címe:

„ATTRAKCIÓK 2003”

Az új műsor csupa különlegesség és szenzáció, a világ élvonalbeli művészeinek előadásában. A kirándulásra felnőtteket is várunk!

Részvételi díj: (belépő + útiköltség)

Gyerek: 1.500,- Ft

Felnőtt: 1.700,- Ft

Indulás: március 8-án 9^h-kor az iskola melletti parkolóból.

Visszaérkezés: kb. 14³⁰-kor.

Jelentkezni Kalmár Ferencné DÖK vezetőnél lehet.

Mindkét programhoz jó szórakozást kívánok!

Kalmár Ferencné
DÖK vezető

UTÓ-ZÖNGÉK

(a decemberi „Kisbíróban” megjelent cikkek nyomán)

Tisztelt Tordasi Lakosok!

A Kisbírót, mely kéthavonta jelenik meg, mindig várom, és szívesen olvasom. A „Hajrá Tordas”-sal is azt hiszem így leszek, bár az első számukat nagyon elrontották. Ezeket a lapokat én inkább olvasni szeretem, és csak elvétve írom le véleményemet. Ezt meghagyom azoknak, akik jobban letudják írni jobbító szándékú cikkeiket.

Most mégis úgy érzem, meg kell osztani Önökkel véleményemet.

Az utóbbi időben több cikk jelent meg arról, hogy nincs egyetértés és ez odáig fajult, hogy már ellenségnek tekintik egymást. Miből alakult ez így ki? Én magamból indulok ki és talán mások is így vannak ezzel.

Az önkormányzati választási kampány során egy olyan mondat jelent meg a „Hajrá Tordas”-ban, mely engem felháborított.

„Eljött a Mi időnk, vagy elérkezett a mi időnk. A Farkas féle cikk sem jelent volna meg ha, ez az újságban nem így jelenik meg. Engem, mint bevándorolt őslakost, mert a mi családunk is bevándorló, sért az „Eljött a mi időnk”. A nagyapám elmondása alapján ÖSKU-ról származunk, hogy melyik században jöttünk azt sajnos nagyapám sem mondta. Most magyarázhatnám úgy, mint Erdélyi úr, feltüntetve, hogy az ő írásuk a másként gondolkodóké az jó indulatból fakad. Én egyértelműen úgy érzem, hogy az „eljött a mi időnk” az embert és embert megosztó rossz politika. Ezt kellene Teszár úrnak elismerni és a falu lakosaitól elnézést kérni. Ezzel minden félreértés megoldódna.

Teszár úr édesapja az adventi várakozási ünnepségi sorozatban beszélt arról is, hogy a faluban békétlenség ütötte fel a fejét. Megjegyzi még azt is, hogy nem a falu lakói, hanem a felső vezetés gerjeszti ezt. Ha az olvasásban eddig eljutott, akkor látja, hogy az nem így van. Annak is jobban örültem volna, ha ezt nem az Adventi ünnepségen, hanem a decemberi falugyűlésen, közmeghallgatáson mondja el.

Itt jegyzem meg, hogy a polgármester úrral sem értettem egyet, amikor a falugyűlésen nem beszélt e problémákról, sőt hallgatást javasolt.

Gratulálok azoknak, akik létrehozták az Adventi várakozás sorozatot. Szép volt és új. Köszönet azoknak a tanároknak és tanárnőknek, akik megszervezik a műsorokat és betanítják a táncokat, hogy azokat iskolás gyermekeink előadhassák a szüreti felvonulások alkalmával.

De meg kell jegyezni, minden rosszindulat nélkül, hogy a tordasi évtizedes, évszázados hagyományok nem ezek voltak. Csak meg kell nézni egy-két korabeli fotót. A zene mindig a kornak, a fiatalságnak megfelelő, a ruházat pedig a „magyar ruha” volt. Ezzel nem azt mondom, hogy amit most használnak az nem magyar, de nem is tordasi. A falu hagyományait is meg kellene őrizni és ez csak rajtunk múlik.

Én azt javasolom a falu lakóinak, hogy a problémákat meg kell beszélni, a másként gondolkodó az nem ellenség, de mi sem vagyunk idegengyűlölők.

Pilát János

Válasz a válaszra

Én egy kilenc gyermekes családban nőttem fel, ahol nem járták a csemetéket vívársra, de annyit tudok, hogy a párbajtőrözésnek megvannak a maga szigorú szabályai. Hogy lehet szűrni, de nem szabad bántani. És hogy ennek az erőpróbnak nem az a célja, hogy megsemmisítse a másik felet.

Megtanultam azt is, hogy párbajozni nem csak kardokkal meg törökkel, hanem szavakkal és gondolatokkal is lehet. És hogy itt sem a másik likvidálása, hanem az érvek ütköztetése a cél. Merthogy így lehet tisztázni kinek van igaza, ki találta meg a helyes választ a felvetődő problémára.

Erdélyi Gábor írása a legutóbbi Kisbíróban ezért keltett nagy csalódást. A szerző ugyanis nem a sportszerű bajvívás szabályait követte, nem a lényegre koncentrált, elsősorban nem a cikkemben leírtakkal vitatkozott, hanem nyelvtani, mondattani hibákba próbált belekötni. Nekem nem kényerem az írás, ezt soha nem állítottam. Én csupán azt szerettem volna elmondani, ami aggaszt: hogy ezt az összetartó kollektív szellemű községet a kettéválás veszélye fenyegeti.

Ha félreérthető volt, elnézést kérek: akik ismernek, tudják, hogy nem vagyok a község szellemi és személyi gyarapodásának ellensége. Tordas éppenséggel jó példája annak, múltja is ezt bizonyítja,

hogy gazdagodott a betelepült emberek által. Hogy nyitott volt mindig az új ötletekre, az új gondolatokra. De a történelmi példa azt is mutatja, hogy azok váltak igazi tordasivá, akik a szavakon kívül tetteikkel is bizonyították, hogy itt van a helyük és itt van az otthonuk. Számomra ez a mérce. Nem jó, ha a látszat azt mutatja: a betelepültek házai főleg abban különböznek a régiektől, hogy jó pénzért bármikor eladók.

A mai kor, lehet, más erkölcsi szabályokat diktál, de itt Tordason a közösségi munka volt mindig az összetartó erő. Itt az volt a legény a gáton, aki részt vett a község gyarapításában; e szerint ítélték meg, és nem annak alapján, hogy vezényszóra kitűzte-e a mellére a kokárdát vagy sem. Megjegyzem: számunkra a nemzetiszínű szalag mindig az 1848. évi forradalom jelképe és emléke volt.

Nem győzöm hangsúlyozni, hogy – noha én tősgyökeres tordasi vagyok – semmi kifogásom a betelepültek ellen. Kell a „vérfelfrissítés”, kell a tudása szükség van e kis család erősödésére. Jó példa számomra erre Derecskei úr, aki – mint cikkében írta – „gyütt-ment”, mégis rövid idő alatt bekapcsolódott a falu életébe, s képviselőként elismerést, tiszteletet szerzett munkájáért.

Kár, hogy az érvényes törvények

szerint ennél többet nem vállalhatott. Egyetérttek vele: a fiatalos lendület és tenni akarás összeütközhet a hagyomány őrzésével, az óvatossággal, s gyanússá válhat az, aki nem úgy gondolkodik, mint a többség. Ezt az ösztönös gyanakvást, szerintem, csakis tetteikkel lehet és kell megszüntetni, s nem megosztó szervezkedéssel, nem politikai töltésű és pártos mozgalmakhoz csatlakozó programokkal. Amikor ezt mondom, nem csak saját véleményemet fogalmazom meg, hanem mindazokét, akik a Kisbíró cikkei nyomán megkerestek.

Nincsenek kevesen. Ők azok, akik elsősorban érzelmileg kötődnek ehhez a községhez. Azok, akik itt születtek vagy ezt a települést választották otthonuknak, s szeretnének itt békében, egységben élni.

Nem tudom, válaszol-e Erdélyi Gábor erre az írásra. Bármiként dönt én ezzel a „bajvívást” a Kisbíróban befejeztem. Tavaly december 9-én a községi közmeghallgatáson szóba került az újságban kezdődött vita, s akkor ígéretet tettünk, hogy nyilvánosan is szembesítjük az álláspontjukat.

Erdélyi úr nem vállalta ezt a vitát. Biztosan oka van rá. Remélem az, hogy tetteikkel – a község érdekében végzett kollektív munkával – kívánja bizonyítani, hogy számára is az a legfontosabb: *mi lesz veled Tordas?*

Farkas Jenő

KÖRNYEZETÜNK HÍREI

Majdnem legyőzött bennünket a hó. Nagyon sok helyen, köztük intézmény, a kocsmá előtt is, gondot okozott a hó eltakarítás. Ennek oka elsősorban a felelőtlenség, a hanyagság volt.

Nem elég, hogy a faluban lévő gépi és emberi erő összefogásával minden nagy havazás alkalmával járhatóvá tettük útjainkat.

A gépek, ha kellett mentek éjszaka is, így lehetővé vált a boltok alapvető élelmiszerekkel való ellátása, és a buszok közlekedése.

A legutóbbi havazás során az országos hisztéria településünkre negatív hatással volt. Annak ellenére, hogy az utak folyamatosan járhatók voltak a VOLÁN leállította a buszjáratokat – és a tájékoztatás teljes hiánya miatt sokan gyalogoltak a vasútállomásra Tordásra és Gyúróra – meggátolva a dolgozók munkahelyre utazását.

Itt kell megköszönni a hó eltakarításban oroszlánrészt vállaló *Fajtakísérleti Állomás vezetésének és dolgozóinak*, hogy éjjel nappal járták útjainkat, takarították a havat, kibontották a hótorlaszt.

Tették ezt jószántukból, és attól a tudattól vezérelve, hogy több száz, több ezer ember sorsa függ tőlük. Munkájuk során találkoztak Gyúró és Martonvásár települések hasonló szándékú embereivel.

Bizony jön a tavasz, a hó elolvad, a szemét viszont előbukkan majd a hó alól. Kérjük a lakosságot, a tavaszi rendcsinálásra, a szemét összeszedésére. E munka elvégzése egyben a tavaszi közterület rendbetételének kezdete is.

Közterületeink tavaszi karbantartásának része a fák ritkító metszése, a szükséges permetezések elvégzése. A meggyfák moniliás megbetegedéséből fakadó száradt, beteg ágak eltávolítása, a lehullott levelek elégetése igen fontos feladat, mielőtt az önkormányzat által megrendelt lemosó permetezést elvégeznék. Kérjük a fák metszését ott is, hol a növekedés ebben az évben a villanyvezeték közé érne.

A háztartási szemét gyűjtése és elszállítása minden szombaton délelőtt történik. A szemetes edény, zsák a szállítás napján de 8 óráig kerülhet ki az utcára. *Szemetet előző nap kirakni tilos!* A szemétszállítók csak a kommunális hulladékot szállítják el, ezért csak ilyen szemetet gyűjtsenek és rakjanak ki. Lomtalanítás minden évben egy alkalommal kerül megszervezésre, amikor más hulladék (veszélyes nem) is gyűjtésre kerül.

Ha pedig véletlenül, bármely indokkal, a szemét összegyűjtésére nem kerül sor, ne essünk kétségbe, és főleg ne essünk modortalannul a polgármesteri hivatal dolgozóinak.

Részlet a Becker-Érd szállítóval kötött szerződésből:

„Az ünnepnapok miatt elmaradt szemétszállítás pótlására az ünnep utáni első munkanapon kerül sor.

Előre nem látható bármely akadály fennállása esetén a szemétszállítás maximum egy héttel csúszhat (következő hét szombat).”

Egészen jól és szervezeten folyik a gyűjtés és szállítás, segítsék ennek fenntartását a fentiek betartásával.

A hó eltakarításról és a: **Az ingatlanok és közterületek tisztántartása**

(Önkormányzat rendelete a köztisztaságról és környezetvédelemről)

„5.§. /1/Az ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni:

a./ Az ingatlan előtti járda, (járda hiányában 1 m széles területsáv, illetőleg ha a járda mellett zöld sáv is van, az úttestig terjedő terület) továbbá a járda és az út között kiépített, vagy kiépítetlen terület gondozásáról, tisztántartásáról, szemét és gyommentesítéséről, a hó eltakarításról és a síkosság mentesítéséről.

A járdák klorid tartalmú szerrel való szórása TILOS!

b./ A járdaszakasz melletti nyílt árok és ennek műtárgyai tisztántartásáról, a csapadékvíz le-és elfolyását akadályozó anyagok és más hulladékok eltávolításáról.

c./ A beépítetlen telekingatlan tisztántartásáról és gyommentesítéséről.

d./ A telekingatlanról, a közterületre ültetett növényekről a járdára és az úttest föl nyúló ágak és bokrok megfelelő nyeséséről.”

„Mostan emlékezem az elmúlt időkről”
(Ilosvai Selymes Péter)

Történetek, emlékek településünkről

Sztrányay Miklós

Kuglizó

(Tordas 1982-2002)

Mit tudhat a golyó,
az ismeretlen játzó,
a ledöntött bábuk
békesikeréből,
az újra-együttállás
keserűségéről?

A szerző talpra állít,
mint gyermekkorában,
a kocsmá udvarában
pár forintért tette,

több órás dolgáért
a cigarettát vette,
kastély-parkban szítta,
hacsak megtehetta,
idősebb suhanca
tőle el nem vette.

Kinek panaszolja
kisemmizett bűnét?
Így tanul az ember
erőt, erőszakot,
mit azelőtt eltűrt,
ezzel meg is hagyott;
így dönti le ő is
mint játszva felrakott.

Volt egyszer egy tanya a csapási dombokon és az Öreghegyen túl. Erdőmajor – Galagonyás – Gelegonyás néven nevezték? Az ott lakók és a tordasiak is az utóbbit használták. Ugye? Emlékezetes számomra, amikor először jártam ott. Tanév végén a tantestület kigyalogolt az ottani tagiskolába a vizsgákra. Igazán akkor ismertem meg, amikor 1960-ban népszámlálni jártunk ott, Szigorú tél volt, hatalmas hó. Szánkó vitt bennünket a földeken át, mert a mély utat belepte a hó. *Koncz tanár néni* és

(Folytatás a 8. oldalon)

(Folytatás a 8. oldalon)

Toman József is velünk volt. Mindenki kedvesen fogadott, forralt borral is megkínáltak. Egy lakásban két család lakott. A konyha közös volt. 210-220 személyt számláltunk. Kb. 70% analfabéta, a többi 3-4 osztályt végzett. A Béke Tsz. dolgozói voltak. Háború előtt a Dreher-Hardy uradalomban dolgoztak.

Az iskoláról

Háború előtt a gyerekek egy része a tordasi, más része a gyúrói iskolába járt, vallásuk szerint. Nagyon szegényes és hiányos ruházatban tették meg a hosszú utat, minden nap kétszer. Tarisznyájukban palatábla, egy darab kenyér és szalonna, amit már útközben elfogyasztottak. Szerencsénk volt, ha akadt egy lovas kocsis, ami felvette őket.

Háború után egy lakóházból alakítottak ki iskolát. Ablakai, ahány volt annyi felé nézett. Elfért benne 40 gyerek. Kultúrházat is létesítettek, ahol összegyűltek szórakozni, beszélgetni. Budapestről munkások jártak ki segíteni az építkezést és berendezni az iskolát. Tanerőt is hoztak Böndör Róza Katalin személyében. 27 tanuló járt 1-8

osztály összevonásával. Délelőtt, délután folyt a tanítás. 1948-ban a Megyei Művelődési Osztály helyezte ki Rumpler Máriát. Két évet töltött ott, majd Varga Lajost küldték ki Tordasról (büntetésből, mert egyházi kántortanító volt). Ő hamarosan Gyúróra ment, így a tanyasi iskola tanító nélkül maradt. Ekkor került oda Eröss Zoltán, Zoli bácsi, aki decemberig pótolta a hiányokat. A tanulók száma 40-re emelkedett, így alsó és felső tagozatra bontották. Tordasról járt ki gyalog Surányi Nándorné, így két tanerős lett az iskola.

1954. őszén egy nagy vihar levitte az iskola tetejét, romba döntötte a kényszer iskolát. Ettől kezdve egy cselédházban oktattak egy évig. Ekkor a Béke Tsz. átadott egy istállót átalakításra (az istálló eredetileg Dreher Jenő versenylovainak épített téglapépület volt, a major egyik legszebb, legimponánsabb épülete – a szerk. megjegyzése). Eröss Zoli bácsi és az akkori elnök, Kardos József, fáradságot nem ismervé járta az utat Fehérvárról Budapestre újra és újra, segítségért. Nem hiába. A megye, a szövetkezet és

megint a csepeli dolgozók segítségével modern iskola lett az istállóból.

Két tanterem, zsibongó, nevelői szoba, vízöblítéses WC, a termekben mosdók. Világos, parkettás termek, új padokkal, táblával, szekrényekkel. A kémia-fizika szertárat a csepeliek szerelték fel. A megmaradt részből kultúrház lett. Nagy fejlődés volt ez gyerekek és felnőttek részére.

Zoli bácsi és Csiba Szidónia tanított az új iskolában. 1963. őszén a felső tagozatot a tordasi iskolába járaták a szakszerű oktatás miatt. A tsz. autóbuszal hozta-vitte a gyerekeket. 1969 őszétől már minden gyermek Tordásra járt. A modern iskolából ismét egy elmaradott, régi épületbe kerültek.

Megkezdődött a tanya felszámolása. A családok is elköltöztek, szétszórtak. Szerencsére sok család talált Tordason új lakóhelyet, új otthont.

De mi lett az iskolával? Mi lett a cselédlakásokkal? És mi van most Erdőmajorban?

Erről majd legközelebb.

Varga Károlyné
ny. pedagógus

A KTSZ kialakulása Tordason

Tordas község iparossága 1930-tól jelentős helyet foglalt el a környező vidék életében. Ezek az iparosok olyan képességű szakemberek voltak, akik a környéken jó és szép munkájukkal váltak közzismertté. A községben volt kovács, asztalos, cipész, bádogos, kádár és kőműves.

Megélhetésük két részből állt: a szakmájukból és a földművelésből, állattenyésztésből. Ez a két-három dolog hozta őket kissé kiemeltebb anyagi helyzetbe a lakosság körében. Aki ismert mesterré vált, az ezt a rangot igazi mestermunkájával érdemelte ki.

Volt olyan kovácsmester, aki mestervizsgájaként virágokat kovácsolt vasból, és abból készítette édesanyja sírjára a keresztet.

Az asztalosok kézzel gyalult ablakaik és ajtóik még sok házat díszítenek a mai napig is. Sokan örülhettek az általuk készített szoba- és konyhabútoroknak.

Volt egy rokkant bádogos, akinek az egyik lába fából volt, mert a háborúban

elvesztette, de akarateréje és szakmaszeretete folytán mégis létráról szerelte a csatornát, amit kis műhelyében maga hajtott, nagy tábla lemezekből.

A szorgalmas, becsületes munka jellemezte ezeket az embereket. Bizakodtak a reális jövőben, a legtöbbjük a nagyobb műhelyre, több segéd foglalkoztatása és nem utolsó sorban az utód- és tanulóképzésre törekedett.

A reményt azonban nagyon megzavarta a második világháború, és az azt követő rendszer. Egy ideig – úgy az 1950-es évekig – tovább dolgoztak egyénileg, de egyre több adót vetettek ki rájuk, és minden téren nehézségekkel küszködtek (anyagbeszerzési és szállítási gondok). Megkezdődött az iparosok szövetkezetbe való tömörítése.

Tordason is megalakult 1952. január 1-jén a Kisipari Vegyesszövetkezet 12 taggal, cipész, kovács, asztalos, bádogos, kádár részlegekkel. Akkor ezeknek az embereknek be kellett adni

szerszámaikat, munkaeszközeiket a Szövetkezetbe, össze kellett szokniuk, meg kellett ismerniük egymást, a közösen végzett munka problémáit. Nagyon nehéz időszak volt ez, de elkezdték a munkát, melyet ilyen viszonyok között is legjobb tudásuk szerint végeztek. Ez benne volt a lelkükben, kezük ügyességében, szakma szeretetükben.

Említésre méltó még a háziipar is Tordason, bár ez a Hangyaszövetkezet által létesített dolog volt. A lányok-asszonyok téli időben dolgoztak a mai óvoda helyén.

Nagyon szép szőttéseket készítettek, abroszokat, törölközőket, konyharuhákat, lepedőket.

Ezt mind az itt termelt és itt feldolgozott kenderből szőtték. A vegyesszövetkezet a 60-as évek végéig működött ebben a szervezeti formában, majd egy része beleolvadt a Tordas-Gyúrói TSZ-be, másik része pedig a Martonvásári KTSZ-be.

Emlékezett:

a szövetkezet könyvelője

Amit Európában már tudnak és amit tudni illik

Amit a GMO-ról tudni kell

A molekuláris biológia fejlődésével lehetővé vált egyes tulajdonságok örökítő anyagának azonosítása, izolálása és más élőlényekben való megnyilvánítása. E modern biotechnológiai, más szóval génszabványi eljárásnak az eredménye mindennapjaink mezőgazdaságának is részévé vált, olyannyira, hogy a 2000. évben mintegy 50 millió hektáron termesztettek kereskedelmi célra az említett úton előállított módosított növényeket.

Mi a genetikai módosítás, mik azok a GMO-k?

GMO: Genetikailag (géntechnológiailag) Módosított Szervezetnek nevezzük mindazon élőlényeket, melyek módosulása várhatóan nem következik be természetes öröklés vagy rekombináció útján.

Gén: Az örökítő anyag olyan egysége, amely meghatároz egy-egy tulajdonságot.

Például: előállítottak olyan GM-kukoricát, amely egy baktériumból származó gént tartalmaz, s ennek következtében ellenálló a kukoricamollyal szemben. Ez a hozzáadott tulajdonság jelentős mértékben csökkenti a növényvédőszer-felhasználást, ami nem csak gazdaságossá és biztonságossá teszi a termesztést, hanem egyben környezetbarát eljárás is.

Melyek a GM-növények lehetséges előnyei?

- nagyobb terméshozam
- kisebb termelési költség
- magasabb jövedelmezőség
- környezetkímélő technológia

A jövő GM-növényeinek lehetséges előnyei:

- minőségjavítás
- ipari alapanyag-készítés

Miben jelentkezik a haszon a fogyasztó számára?

- A-vitaminban gazdag rizs
- magasabb keményítőtartalmú burgonya
- kedvezőtlen körülmények között termesztető kukorica
- egészségesebb összetételű, fogyasztásra alkalmasabb

növényi olaj

Biztonságos-e a GMO-ból készült élelmiszer fogyasztása?

Napjainkban minden GMO-ból származó vagy GMO-t tartalmazó élelmiszert független laboratóriumok vizsgálnak kereskedelmi forgalomba kerülésük előtt és alapos analitikai, élelmiszerminőségi vizsgálatok bizonyítják, hogy azok egyenlők vagy jobbak minden tekintetben a hagyományos termékeknél és nem tartalmaznak toxikus vagy allergiát okozó anyagokat. Erre vonatkozóan mind a nemzetközi élelmiszer szabványok és rendelkezések, mind a hazai szabályozás is szigorú feltételeket állapít meg.

GMO-vá válik-e aki GMO-t fogyaszt?

Mind a mai napig nincs bizonyíték arra, hogy a GMO-ból származó élelmiszer kedvezőtlen hatással van a fogyasztó egészségére. Ezzel kapcsolatban feltétlenül hangsúlyoznunk kell, azáltal, hogy valaki GMO-t vagy abból készült terméket fogyaszt, nem válik módosítottá.

Táplálkozás szempontjából felvetődik a GMO-k allergén hatásának kérdése. Mindaddig nem hoztak kereskedelmi

forgalomba egyetlen olyan fehérjét termelő genetikailag módosított növényt sem, amely allergiát váltott volna ki.

Elszökhet-e a beépített gén a környezetbe, beláthatatlan következményekkel?

Az átkereszteződés jól ismert a természetben és nem csak a GMO-k jellemző sajátossága.

Az átkereszteződés csak közeli rokon fajok között jöhet létre, melyek egymáshoz térben és virágzási időben is közel esnek. Ennek a biológiai törvényszerűségnek a tükrében minden GMO-t alaposan tanulmányoznak az adott tulajdonság átkereszteződése szempontjából. A géntechnológiailag módosított növények előállítására használt antibiotikum rezisztencia génekkel kapcsolatban felmerült aggályok miatt 2004-től ezen marker gének szökése is teljes mértékben kizárt az új technológia bevezetésekor.

Etikus-e szervezetek között géneket kicserélni?

Az etika személyes ügy, melyre az emberek vallási, szellemi, személyes hite hatással van.

A tudomány a génszabványt természetes fejlődésnek tekinti a növények és állatok nemesítésében. Az emberiség évezredek óta tudatosan változtatja az élőlényeket saját javára.

A növények és állatok szelekciójával, a tenyésztéssel és termesztéssel az emberiség jelentős változásokat vitt végbe a természetben, elindítva annak hatalmas fejlődését.

A törvényi szabályozás

Felismerve az emberi környezetet befolyásoló géntechnológiai beavatkozások fontosságát, valamint a géntechnológiával módosított szervezetekben rejlő lehetőségeket és veszélyeket, a természet egyensúlyának megőrzése, az emberi egészség megvédése, a tudományos és a gazdasági fejlődés biztosítása, valamint az 1995. évi LXXXI. törvénnyel kihirdetett Biológiai Sokféleség Egyezmény rendelkezéseinek érvényesítése érdekében a Magyar Országgyűlés megalkotta a XXVII/1998. törvényt. A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter ezen törvény végrehajtására kibocsátotta az I/1999. (I.14). FVM rendeletet.

Mind a törvény, mind pedig a végrehajtási utasítás szövege megjelent a hivatalos értesítőben.

Az adatbank tárolja a Magyarországon engedélyezett szabadföldi kibocsátásokkal, felhasználással kapcsolatos adatokat, az engedélyezés feltételeit, a nemzetközileg elfogadott normában, mind angol, mind magyar nyelven.

A törvény által előírt Géntechnológiai Eljárásokat Véleményező Bizottság az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézetben (OMMI) érhető el. (cím: 1024 Budapest, Keleti Károly u. 24 sz.)

A hatósági feladatokat a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium részéről a Mezőgazdasági Főosztály látja el.

Összeállította:

Balázs Ervin

Közreadja:

OMMI Növényfajtakísérleti Állomása Tordas

Amit Európában már tudnak és amit tudni illik

Mindennapi kenyерünk

A búza a világ legfontosabb gabonánövénye. Fontos népelelmezési cikk, a mindennapi kenyér egyik alapanyaga. Nagy területen, mind az öt földrészen termesztik, hiszen igen jól alkalmazkodik a különböző klímákhoz. Döntően azonban mégis a kontinentális éghajlat növénye. A kenyér számos formáját fogyasztják a világon és a különféle tésztafélék fogyasztása is egyre jobban terjed. Termesztése és feldolgozása jól gépesíthető és a melléktermékek a mezőgazdaságon kívül is felhasználhatók energiatermelésre, keményítőgyártásra, takarmánykészítésre.

A búza tápértéke

A világon elfogyasztott kalóriamennyiség fele gabonáé eredetű. A búzaszemek tápértéke elsősorban legfőbb összetevőjüknek, a keményítőnek köszönhető, de jelentős szerepük van minőség szempontjából a búzaszemben található fehérjéknek, ásványi anyagoknak és a B vitaminoknak (B1, B6).

A búzaszem kémiai összetétele:

víz	12%
fehérje	14-16%
keményítő	60%
cukor	4%
cellulóz	2,5%
zsír	2%
ásványi anyagok	2%
pentozánok	4%

Napjainkra a gabonafélék visszanyerték táplálkozásbeli rangjukat, köszönhetően korpa- és keményítőtartalmuknak. A növényi rostok szerepe felértékelődött az emésztőszervi rákmegbetegedések megelőzése terén. A keményítőtartalmú élelmiszerek pedig egyre inkább tért hódítanak a cukrozott élelmiszerekkel szemben a keményítő lassú és jó felszívódó képessége miatt.

Milyen búzafajtákat ismerünk?

A világ búza vertikumában a kereskedelmi célra termelt búzát kilenc osztályba sorolják. Az osztályba sorolás szempontjai:

– Alapvetően két fajta búza van elterjedve a világon, a *Triticum aestivum* és a *Triticum durum*, de elenyésző arányban létezik még az egyre divatosabb Tönköly búza, a Tönke (kétszemű) búza és az Egyszemű búza.

– Megkülönböztetünk őszi és tavaszi búzát.

– A maghéj színe alapján lehet vörös vagy fehérszemű a búza.

– Magszerkezet szempontjából van keményszemű (acélos) búza és van puhaszemű (lágú) búza.

Magyarországon az ökológiai viszonyok és több évszázados tradíció következtében a kemény vörös-szemű őszi búzatípus terjedt el. De jelen vannak a lágú fehérszemű fajták és a durum fajták is.

Nyugat-Európában a puhaszemű Lágú búza az elterjedt, amely a közismert francia kenyér, a baget alapanyaga. Ezen fajták lisztjének és a belőlük készült kenyér minősége messze elmarad a keményszemű fajtáktól, de rendkívül jó a termőképességük. Az Amerikai Egyesült Államokban és Kanadában termesztik mind a kemény-, puhaszemű, fehér, vörös, tavaszi, őszi és durum búzafajtákat.

A magyar búza

Hazánkban gazdag hagyományai vannak a búzatermesztésnek és az ehhez kapcsolódó nemesítésnek, feldolgozásnak és minőségvizsgálatnak. Termesztésre az ország ökológiai adottságai megfelelőek. Történelmünk során a magyar búzatermesztés mindig híres volt tájfajtáiról (Tiszavidéki, Bánáti tájfajták), amelyek kiemelkedően jó malom és sütőipari

minőségük mellett a környezeti stresszekkel szemben jó ellenálló képességgel rendelkeztek. Termőképességük azonban elmarad a nyugat-európai fajtáktól.

Búzából készült termékek

A feldolgozóipar oldaláról más-más minőségi követelmények vetődnek fel a búzafajtákkal szemben. Így a malom és sütőipar a különböző tulajdonságú fajták közül ki tudják választani a számukra legmegfelelőbbet, amely jól és gazdaságosan feldolgozható, és amely a kenyér, tészta vagy keksz készítéséhez alkalmas megfelelő- és állandó minőségű lisztet biztosít.

Fogyasztó szempontjából érdekes információul szolgálhat a Malomipari termékek csoportosítása, jelölése. A Magyar Élelmiszerkönyv irányelvei alapján a Malomipari termékeket 5 nagy csoportra osztják.

Búzaőrlemények, Hántolt rizs, Kukorica őrlemények, Rozsőrlemények, Hántolt borsó.

A Búzaőrlemények termékcsoport a következő 10 terméket foglalja magába:

finomliszt BL 55, fehér kenyérliszt BL80, félféher kenyérliszt BL 112, étkezési búzadara AD, rétesliszt BFF 55, graham liszt GL 200, tésztaipari liszt TL 50, étkezési búzakorpa, tésztaipari durum dara TDD, durum simaliszt DSL.

E termékek előállításához a közönséges búza, illetve a durum búza használható fel a hagyományos és a durum őrleményes malomipari technológiával. A termékek minőségére szigorú előírások vannak érvényben. Például meg van határozva a hamutartalom, a savfok, a nedvességtartalom, a sütőipari érték, a sikértartalom és a szemcseméret értéke.

A felsorolt termékek főleg szemcseméretben, korpázottságban, hamutartalomban térnek el egymástól. A BL 55 jelölésben a szám utal a hamutartalomra (0,55% m/m alatt).

A durum darát és durum lisztet főleg száraztészták készítésére használják. Jó állagú rugalmas tészta és szép sárga színe miatt nem igényli tészta készítés során a tojás hozzáadását. Az így készült száraztészták eltarthatósága sokkal jobb mint a tojással készült termékeké. Sajnálatos módon az egyre szélesebb körben jelentkező emésztőszervi allergiában szenvedő emberek számára kiválóan alkalmas a tojás kiváltására egyes ételek készítésénél.

A graham liszt megközelítően teljes kiőrlésű liszt, széles szemcseméret-tartományban tartalmaz lisztet és héjrészeket.

Búza csíra

Stresszhatásokkal teli rohanó világunkban egyre több ember fordul érdeklődéssel az egészséges táplálkozás felé. Nemcsak a betegségben szenvedő embereknél, hanem a fiatalok körében is nagy népszerűségnek örvend a természetes és egészséges élelmiszerek fogyasztása.

A búza csíra táplálkozástudományi szakemberek kutatásai alapján rendkívül gazdag vitaminokban, ásványi-anyagokban, enzimekben. Ezen alkotórészeknek immunrendszer erősítő hatást tulajdonítanak, és ajánlják rákos megbetegedések megelőzésére, illetve gyógyítására. Vigyázat! Csávázott, vagy kezelt magvakat TILOS fogyasztani!

Ma Magyarországon 158 fajtából választhat a termelő, termőhelyi adottságainak és minőségi igényeinek megfelelően. A tordasi termőföld és klíma mindig is kiválóan alkalmas volt az életet adó búza termesztésére, munkát és kenyeret adva az itt élő embereknek.

Juhász Zsuzsanna, Derecskei János
OMMI N.F.Á. Tordas

Amit Európában már tudnak és amit tudni illik

Terület- és vidékfejlesztés a Gárdonyi kistérségben

A tervezési-statisztikai régió fogalmát a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvényben definiálta az Országgyűlés, amely ezáltal az Európai Unió regionális politikájához való illeszkedés elősegítését tűzte ki célul.

E szerint Magyarország területe a következő tervezési-statisztikai régiókra oszlik:

Közép-magyarországi Régió,

Dél-alföldi Régió,

Dél-dunántúli Régió,

Észak-alföldi Régió,

Észak-magyarországi Régió,

Nyugat-dunántúli Régió,

Közép-dunántúli Régió. (Veszprém, Komárom-Esztergom, Fejér megye)

A Közép-dunántúli Régióban 23 statisztikai kistérség található. Ezek egyike a Gárdonyi Kistérség. A kistérséghez az alábbi települések tartoznak: *Baracska, Gárdony, Gyúró, Kajászó, Kápolnásnyék, Martonvásár, Nadap, Pákoz, Pázmánd, Sukoró, Tordas, Velenca és Zichyújfalu.*

A kistérség terület- és vidékfejlesztését a Tókörményi Területfejlesztési Önkormányzati Társulás hangolja össze. Ennek a Társulásnak a fenti 13 településen kívül még tagja *Lovasberény* és *Vereb* település is.

A Tókörményi Területfejlesztési Önkormányzati Társulás Kistérségi és Vidékfejlesztési Irodája a Gárdonyi Polgármesteri Hivatal épületében található. (2483 Gárdony, Szabadság út 20-22.)

Az iroda az alábbiakban nyújt segítséget az önkormányzatoknak, gazdálkodóknak, vállalkozóknak és civil szervezeteknek:

- információszolgáltatás az előcsatlakozási alapok (pl. SAPARD) pályázati lehetőségeiről, az illetékes szakminisztériumok pályázatairól, a régió és a megye területfejlesztési tanácsai által kiírt pályázatokról és az egyéb aktuális pályázatokról,
- pályázatfigyelés,
- pályázatírás,
- pályázat menedzselés.

Az Iroda két fővel látja el ezeket a feladatokat:

Vágnerné Farkas Mária kistérségi megbízott,
(tel./fax: 22-355-131, mobil: 06-30-388-0946,
e-mail: kisterseg@grdpolghiv.datatrans.hu) és
Turcsányi Sándor vidékfejlesztési menedzser,
(tel./fax: 22-355-131, mobil: 06-30-265-0846,
e-mail: turcsanyi.sandor@gardonv.datatrans.hu).

Az országgyűlési képviselő üzeni

Kedves Fejér megyei Polgárok!

Ha visszagondolunk a múlt évre, elmondhatjuk, hogy eseménydús és érzelmet kavarázó volt.

Legtovább tartó hatása azonban annak lesz, ami az év végén történt. A régi néphit szerint, aki Luca napján elkezd elaragni a Lucaszékét, az Karácsonykor, az éjféli misén ráállva megláthatja a boszorkányokat.

Ez a Luca-nap azonban nem erről lesz híres: 2002. december 13-án, s még hozzá pénteken befejeződött a nagy egyezkedés, megszületett a megállapodás Magyarország csatlakozásáról az Európai Unióba. Azóta szinte mindenki azt kérde tőlem: jó-e ez nekünk?

Valamikor, korábban ez nem volt kérdés. Magyarországon az emberek túlnyomó része egyetértett abban, hogy oldozzuk el kompunkat Moszkvától és kössünk ki a nyugati parton. Mert az a Moszkva nem vitakozott, hanem parancsolt. Arról pedig, hogy hogyan működött a birodalom, egy ma már nem nagyon humorosnak tűnő, de nagyon igaz vicc azt mondta, hogy amikor Micsurin keresztezte a tehenet a zsiráffal, olyan állat született, amelyik Magyarországon legel, de Moszkvában fejik.

Ennek a tapasztalatnak a fényében érthető a mostanság felfokozódó aggodalom: mit hoz nekünk az Európai Unió. A válasz egyszerűnek tűnik: amit ki tudunk alkudni. S ez nem sok. Nem sok, mert a bővítésre szánt összeg immár tíz felé oszlik. Eddig még sohasem csatlakozott egyszerre tíz ország. Ezért azután lehetőségeink csökkentek. De a rendelkezésünkre álló összegek is segíthetnek az ország fejlődésében. Mert ezt az állatot mi is fejthetjük, de csak ha elérjük a togyét.

És itt lehet a gond. Nekünk kell képessé válnunk arra, hogy megfeleljünk a pályázati feltételeknek. Erre pedig egyrészt pénzt kell szánni, ami költségvetési ügy. Am nemcsak pénzkérdés, hanem szervezés és hozzáállás kérdése is.

Mert tájékozottá kell válni, s ehhez érdemi tájékoztatás kell. Mert nem szabad eltűnni, hogy a szakhatóságok packázzanak az igénylőkkel és ne adják ki azonnal a szükséges papírokat.

Mert a kistérségek ügyintézői, s a falugazdák vagy gazdajegyzők (kinek hogyan tetszik) tudjanak tényleges segítséget adni, s tegyék is meg. Mert mielőbb fel kell állítani a termelői értékesítő szervezeteket,

hogy a magyar termelő, magyar vállalkozó ne legyen kiszolgáltatva a velünk itt helyben versenyre kelő uniós vállalkozónak.

A kormányzat feladata elébe menni az intézkedések, s a korlátozatlan verseny okozta veszélyeknek. Szemben a rendszerváltozás óta oly gyakran hallott véleménynek, miszerint az állam a legrosszabb tulajdonos, ezért szálljon ki a gazdasági életből – s amije van, azt meg ossza szét a hatalomhoz közel levőknek – most lesz igazán világos, hogy gondoskodó államra van szükség, amely mindenek előtt segíti polgárait az új helyzetre való felkészülésben, segíti a lemaradokat, anyagi háttérrel nyújt a pályázóknak, intézményeket fejleszt, amelyek képesek felénk csatározni az uniós pénzeket, és segíti polgárai érdekvédelmét.

Az embereknek, Önöknek, tisztelt Polgárok pedig az lesz az érdekük, hogy igyekezzenek hozzáférni minden tudáshoz, ami ahhoz kell, hogy az új helyzetben jobban járjanak és ne rosszabbul. Van rá esély, mert ténylegesen pénz érkezik az országba, de a feltételeket jól kell ismerni.

A jövő év különösen fontos – és nem lesz könnyű sem. A 2002. évi nagy választási kiköltekezés után a kormánynak most meg kell húznia a gyeplőt, ez látszik az adótörvény-módosításokon és az egész elfogadott költségvetésen is. Igen ám, de épp 2003-ban kellene többet költeni a felkészítésre, adni olyan fejlesztési támogatásokat a magyar mezőgazdaságnak, iparnak, kereskedelemnek és szolgáltatásnak, ami 2004. évi belépésünk után már nem adható meg az európai verseny-szabályok szerint.

A lecke tehát fel van adva. Oldjuk meg együtt. Mert eddig a pénzről beszéltem. Am ne feledjük, hogy az európai csatlakozásunk többről szól.

Szól az ország békéjének, európai szabályok szerinti fejlődésének biztosításáról. Ezt pedig nem lehet forintban kifejezni.

Mi eddig is jól teljesítettünk. A rendszerváltozással járó borzasztó megrázkódtatást is kibírtuk, s Európában megcsodálták gyors kilábalásunkat az összeomló szocialista rendszerből. Ha szomszédainkra nézünk, akkor sem kell szégyenkezni. Bizom tehát a magyar szorgalomban és tehetségben. Csak végre tanuljunk meg, hogy eredményesebbek lehetünk, ha összefogunk. Ez az Európai Unió kihívása számunkra.

Az új évre ezt kívánom mindannyiunknak: kössük fel a fehérműt, kísérjük figyelemmel a lehetőségeket, és figyeljünk egymásra is. Ha lehet, szeretettel.

Üdvözlettel:

Dr. Kelemen András

HÁBORÚS NAPLÓ 52.

A Vöröskereszt útján levelezhetünk. Édesanyám, majd feleségem érkezése. Bienkovsky dr. Szabadulásom

Nagy kedvezmény volt, hogy a kórházból a Vöröskereszt útján lapot küldhettünk. Nem nagyon bízunk abban, hogy az haza is kerül. Nemcsak a feleségemnek, hanem a rokonságom minden tagjának írtam. Nem tudtam, hogy ki hol, ki milyen körülmények között vészelte át a „felszabadulást”.

A lapok úgy látszik célba értek, mert nemsokára hozzátartozók jelentek meg az épület előtti járdán, és az emeletre felkiáltva keresték hozzátartozóikat. Bár tilos volt az érintkezésnek ez a módja, de pár szót mégis csak beszélhettek. Lényeg az volt, hogy életben vannak. Én az első hírt Pestről, feleségem nagybátyjától kaptam. Mint írja, tudomása szerint a család tagjai átvészelték a háborút, így feleségem és kisfiam is.

A magyar őrség nagyon együttérző volt a hadifogoly betegekkel. Ha valakinek hozzátartozója érkezett, kapott egy seprűt és a járdát seprerve beszélgethetett. A sepregetést nem elleneztek az oroszok. Persze, nem lehetett a seprűnyélre támaszkodva órákig beszélgetni, hanem csak úgy sepregető és séta közben.

A figyelőszolgálat igen hamar megszerveződött. Az ablakok valamelyikénél mindig állt valaki, aki a keresett neve birtokában azonnal végig futott a termeken a keresettért. Ő elhúzódott, hogy feltűnést ne keltsen.

Egyszer az én nevemet is kiáltották. Ugyan ki lehet? Hiszen én a legmesszebb lakom valamennyiünk közül: Abaújban.

Édesanyámat láttam. Szinte nem is hittem a szememnek. Gyorsan egy seprűt, és sepregetés közben tőle tudtam meg, hogy

valóban a család minden tagja – ki így, ki úgy – de átvészelte a nehéz időket.

Szinte nem is érdekelt, hogy úgy minket, mint édesanyámékat Szendrőn, teljesen kifosztották. Hogy semmink nem maradt, csak az életünk. És most ez a legfontosabb. Az anyagiakat csak lehet valahogy pótolni, de az életet nem.

Két napig utazott Szendrőből Szombat helyre. Valami kis élelmet: pirított kenyeret és hasonlót hozott nekem. Szinte szegyenkezve fogadtam el, talán ezt is megkoplalják otthon.

Mivel délután indult a vonatja Pest felé, elbúcsúzott és elment. Újra kiáltották a nevemet – gondoltam édesanyám elfelejtett valamit. Hát nem! A feleségem volt a járdán. Úgy jöttek, hogy nem is tudtak egymásról.

Makacs feleségem azonnal kijelentette, hogy én nélkülem nem megy haza! Hát ez nagy szó! A kórházból bármilyen beteg, bármilyen állapotban volt nem engedték ki. Amint a beszélgetésből kitűnt, nincs az országban semmiféle járvány, amivel az oroszok hitegetnek minket, hanem igen is ki akarnak minket is szállítani, mint az ország más részeiből is történik. Annál reménytelenebb a dolog.

Feleségem – honnan-honnan nem –, megtudta az a lengyel orvos, akinek a leveleit a múlt nyáron Tomanádkáról kivittem Lengyelországba, mint hadifogoly orvos, ennél a kórháznál van munkára beosztva. A régi gimnáziumban, a nem fertőző részlegnél.

En nem tudtam erről, honnan is tudhattam volna? És ezt az ország másik végén, csodálatosan, tudni lehetett. Hogy milyen az asszonyi szívósság és leleményesség, az a későbbiekben még jobban beigazolódt.

Feleségem felkereste az orosz város- egyben kórház parancsnokot. Nagyon udvarias és készséges volt. Szlovákul beszélgettek. Kikérdezte a feleségemet. De mikor katonai rendfokozatomat megtudta – mindentől elzárkózott.

Feleségem azt mondta, hogy mindketten Szlovákiába valók vagyunk, a háború kettészakított minket, otthon kisgyerek stb. és hogy nagyon beteges vagyok. Mert azt hallotta, hogy munkára viszik ki a magyarokat. Ezek az érvek sem használtak.

Ugyancsak megkereste Bienkovsky doktort, aki biztatta ugyan, de ő nem tudott segíteni, lévén ő is hadifogoly.

Feleségemnek már elfogyott a pénze, már a szállásért sem tudott fizetni, de a szállásadó szegény asszony nem küldte el. A pénz annyira leértékeltenedett, hogy az a pár száz pengő – amit magával tudott hozni – alig ért valamit. Én is odaadtam a kevés pénzemet is, de az élmezésről magának

kellett gondoskodnia. Hiába kértem, hogy menjen haza, nem tágitott. Nélkülem nem akart hazamenni. Naponta megjelent az orosz állomásparancsnokság előtt – bár nem beszélt újra a parancsnokkal, de az mindig beleütközött mindennap, akár ment, akár jött. A segédtsízt már ismerősként üdvözölte a feleségemet. Nagyon udvarias volt mindig.

Ez a heteken át tartó kivárás hozta meg az én szabadulásomat. Egy ilyen találkozás alkalmával azt mondta a segédtsíztjének, hogy csináljanak már valamit ennek az asszonynak a férjével.

Amelyik nap ezt történt, a kórházban nagy volt a nyüzsgés. A legénységi állományúak közül azokat, akik rendbejöttek, de rossz bőrben voltak, mintegy 60 főt szabadon engedtek. Velem semmi.

Amint ezek – megfelelő intelmek után – eltávoztak, engem az ablakhoz hívtak. Lenn a feleségem állt és izgatottan mondta: „most” gyorsan fekdüjek le!

A kórház elé nagy fekete személyautó érkezett. Gondoltam, hogy most valami sorsdöntő dolog történik. Gyorsan lefeküdtem. Nemsokára megnyílt az ajtó és bejött Henyey Jenő orvos százados, kórházparancsnok, valamint egy ferdeszemű orosz orvos őrnagy és egy félig katona, félig civil: dr. Bienkovsky.

Mi a bajom, hogy érzem magam? Közben a kórlapot tanulmányozták. Hát nem kellett szimulálnom, hogy rossz kondíciót mutassak. Sovány, keszeg, leromlott állapotban voltam. 16 kilót adtam le a súlyomból. Ez mindent megmondott. Bár a vérhas már megszűnt, de nem volt miből magamra venni. Nem sokáig nézegettek, úgy látszott, hogy a sorsom már el van döntve. Csak éppen bizonyosságot akartak szerezni. Kivonultak. Utoljára Bienkovsky doktor, aki kissé hátramaradt és az ajtó mögül azt mondta magyarul: „Minden van rendbe!”

Az izgalom akkor tört ki rajtam. Mit kell ezen érteni? Ezt a látogatást jelezte a feleségem az előbb, és izgatottan várta az eredményt. Nem kellett sokáig töprengenem, mert újra bejött a magyar orvos százados, kiadta az elbocsátót és átvehettem a ruháimat a raktárban. Nem mertem hinni az eseményekben.

A betegtársaim is csodálkoztak, többen pár soros levelet bíztak rám. És nem kis irigységük közt távoztam, búcsúztam.

Ők maguk is hihetetlennek tartották. Hiszen voltak a kórházban nagyon idős hivatásos tiszték, akik még jobban rászorultak volna az elbocsátásra.

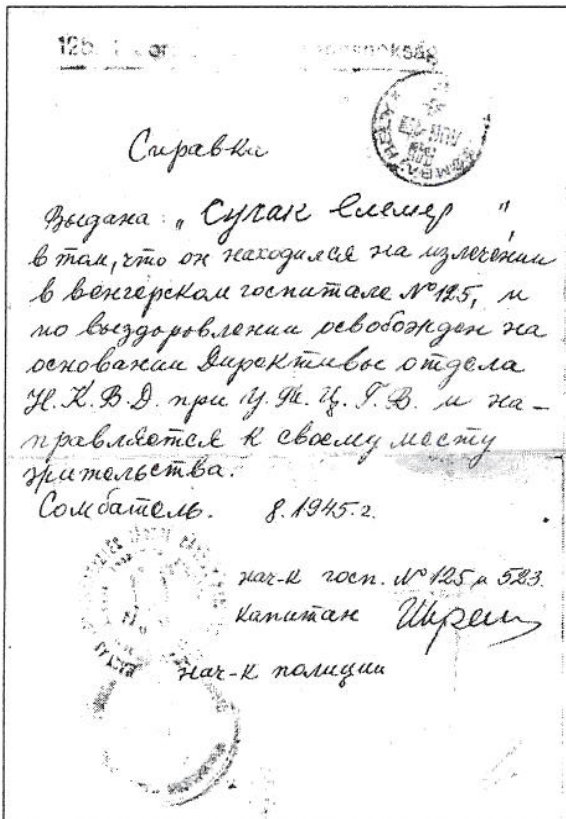
Nekik azonban nem volt ilyen makacs, szemfüles és kitartó feleségük.

Egy üres hátizsákkal szédelegettünk át a régi gimnáziumba, ahol kétnyelvű papírjaimat kellett megkapnom. Ezzel még a magyar rendőrségre kellett mennünk lebélyegzésre. Pokoli meleg volt. A rendőrségen éppen ebédszünet volt. Csak egy civil fiatalember eszik papírból. Ő a portán lévő portáshoz utasít, akinek van egy bélyegzője. A rendőr törzsőrmester ráütötte a pecsétet és most már ki az állomásra!

Kár volt annyira igyekeznünk. Csak naponta egyszer indult vonat, úgy estefelé. Már benn állt az állomáson. Megrongált, összetört kocsiából állt. Némelyiknek nem hogy ablaka, de ajtaja is hiányzott.

De négy kerék mindegyik alatt volt!

Szucsák Elemér

Tordas, Sajnovics tér 5. Tel.: (22) 467-202, fax: 668-042

„JÖVŐT NEKIK IS” Alapítvány

A Fővárosi Önkormányzat Értelmi Fogyatékosok Otthonában élő sérült emberek megsegítésére 1983-ban létrejött „JÖVŐT NEKIK IS” Alapítvány az idei évben ünnepli 10. éves születésnapját.

Célja a kezdetekben az otthonban élő gondozottak üdülési, testedzési lehetőségeinek javítása, támogatása volt. 1998-tól, a szervezet közhasznúvá válásától kezdődően a célok kiteljesedtek a foglalkoztatási lehetőségek megteremtésére, az egészségmegőrzés, nevelés, oktatás, képességfejlesztés, kulturális tevékenységek segítésére, tárgyi feltételei megteremtésére. Az alapítvány ezen küldetését folyamatosan igyekszik teljesíteni, az otthon lakói számára e területeken minden évben hathatós segítséget nyújtott.

A segítségnyújtásban nagy szerepe volt Tordas község lakóinak és vezetésének. Pénzben nem lehet mérni azt az EMBERI segítséget, melyben az otthonban élők a legnagyobb hiányt szenvedték, s melyet a falu lakói az

elfogadás, befogadás, tolerancia, emberiség, szeretet terén biztosítottak számukra.

Erre a megfizethetetlen, elsődlegesen fontos segítségre, s természetesen minden anyagi segítségre továbbra is szüksége van az itt élőknek.

Köszönjük a támogatást mindazoknak, akik az eltelt 10 esztendőben bármilyen formában – munkával, odafigyeléssel, tetteikkel, adományokkal, adójuk 1%-ának felajánlásával – segítettek az alapítvány munkáját.

A farsangi mulatságok sorába már nem sikerült beilleszteni a 10. születésnap alkalmából rendezendő jótékonyági bált, így azt a legszebb tavaszi hónapra, május 17-re halasztottuk.

A születésnap ünnepelés mellett az együttlét legfontosabb céljával tüztük ki az önkormányzat által tervezett Sport utcai járda megépítésének támogatását. A bál teljes bevételét e célra fordítjuk, s bár lehet, hogy ez szerény összeg lesz, mégis érzékelteti a megvalósítás fontosságát, Tordas község önkormányzatának törekvésével való azonosulást.

Szükség van egy járdára, melyen gyalogosan, tolokocsival, babakocsival, kézen fogott kisgyermekkel, karon fogott idős emberrel egyaránt biztonságosan lehet közlekedni.

Mindez közös érdekünk: az Otthonban élő sérült embereké, a Sport utcában, s azon túl élő falusi embereké.

KÉRJÜK, NE FELEDJÉK!

Várjuk ÖNÖKET 2003. május 17-én, szombaton 19 órától az új Otthon ebédlőjében JÓTÉKONY-SÁGI ALAPÍTVÁNYI BÁLUNKRA!

S hogy miért ilyen korán adjuk ennek hírét? Azért, hogy legyen idejük felkészülni, s minden egyéb programot „áthelyezni”!

GARANTÁLT: Jó hangulat, meglepetések, „talpalávaló”, tombola, az alapítvány pályázatának eredmény-hirdetése!

Írják be a naptárukba!

2003. május 17. ALAPÍTVÁNYI BÁL AZ ÚJ OTTHONBAN!

Köszönjük!

A „JÖVŐT NEKIK IS” Alapítvány
kuratóriuma

A tordasi Értelmi Fogyatékosok Otthona
lakói, dolgozói

Internet kapcsolat

Martonvásár – Tordas – Gyúró – Kajászó kábel-tévé-hálózatán keresztül

Társaságunk megfelelő számú jelentkező esetén 2002. IV. negyedévében megteremti a lehetőséget az Internet eléréséhez KTV hálózatán keresztül. Ez Martonvásár – Tordas – Gyúró – Kajászó település esetében minimum 120 fő internetes előfizetőt jelent. Az alábbi ajánlatunk ennyi, vagy az ezt meghaladó jelentkező esetében valósítható meg. A jelentkezők számáról telefonon nyújtunk tájékoztatást.

A kábel-tévé Internet-hozzáférés esetén a felhasznált számítógépe nem telefonon, hanem kábel-tévé hálózatán keresztül kapcsolódik a világhálóra. A hálózati kapcsolat a számítógép bekapcsolásakor automatikusan felépül, és mindaddig fennáll, amíg a számítógép bekapcsolt állapotban van. A kábel-tévé Internet hozzáférés időkorlát nélküli, és díjazása is független az Interneten eltöltött időtől, tehát azonos díjért a nap 24 órájában az előfizető rendelkezésére áll.

– Internet szolgáltatási díjak a Philipkabel Kft., Martonvásár – Tordas – Gyúró – Kajászó-i KTV hálózatán

– Csatlakozás kiépítésének egyszeri díja: 6.950,- Ft (egy ponton: tv, rádió, számítógép)

Szolgáltatási definíciók és díjak:

Díjak	Egyéni előfizetők részére	Gazdasági előfizetők részére
Belépési díj (kábelmodem költség)	26.000,- Ft egyszeri díj	26.000,- Ft egyszeri díj
Havi előfizetési díj	10.000,- Ft/hó	12.500,- Ft/hó
Modem bérleti díj (min. 2 év hűségnyilatkozat)	800,- Ft/hó	800,- Ft/hó

A díjcsomag az alábbi összetevőket tartalmazza:

– korlátlan szélessávú Internet hozzáférés (maximum letöltési sebesség: 512 Kbit/s, maximum feltöltési sebesség: 128 kbit/s),

– 1 db fix IP cím,

– 5db e-mail cím.

Domain név regisztráció:

Regisztráció típusa	Díj
Regisztráció*.hu domain alá	8.500,- Ft/egyszeri díj
Regisztráció*.sender.hu domain alá	400,- Ft/egyszeri díj
Regisztráció*.com domain alá	23.000,- Ft/2 év/egyszeri díj

Virtuális www szerver és domain üzemeltetés:

Szolgáltatás	Havi díj	Éves díj
Virtuális WWW szerver, 10 Mbyte tárterület, 1 db e-mail cím, ftp hozzáférés	4.000,- Ft	30.000,- Ft
Domain üzemeltetési díj (DNS server)	1.600,- Ft	12.000,- Ft
Ügyfél szerverének üzemeltetése	30.000,- Ft	250.000,- Ft
Weblap (www.sednet.hu/cégnév), 10 Mbyte tárterület, 1 db e-mail cím, ftp hozzáférés	1.000,- Ft	7.500,- Ft
Weblap tervezés és szerkesztés, karbantartás	megegyezés szerint	

(Folytatás a 14. oldalon)

(Folytatás a 13. oldalon)

Kiegészítő szolgáltatások:

Szolgáltatás	Havi díj
További plusz e-mail cím	400,- Ft/hó/e-mail cím
További tárhely	100,- Ft/Mbyte/hó

Az árak a 25 százalékos Általános Forgalmi Adót nem tartalmazzák!

Költségvetési, oktatási, intézmények, alapítványok egyedi árajánlatért forduljanak ügyfélszolgálati irodánkhoz.

Amennyiben fenti árajánlatunk elnyerte tetszését kérjük, jelezze szándékát.

Központi ügyfélszolgálati iroda:

1118 Budapest, Szüret u. 27. Tel: 60-1-209-9282

Üdvözlettel:

Tóth Éva

ügyfélszolgálati irodavezető

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik

NÉMETH LAJOS

temetésén megjelentek, koszorúval, virággal, megjelenésükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló család

Foglaljon helyet az új Opel Szívósban! Opel. Az életre - több úrral.

2 Különleges felszerelési csomagok, képrázatos színösszeállítások - tartászkímélő árakon!

Corsa Njoy 136 200 Ft árelőnnyel és 180 000 Ft használtautó-beszámítási támogatással*

Az ajánlat 2003. február 15-ig érvényes. Corsa legmagasabb fogyasztás: 11,2 l/100 km, CO₂: 190 g/km (1,8 literes benzinszállító)

* 280 000 és 136 200 Ft árelőny az Njoy modellel meggyező felszereltségű Club modellel javaslattal összehozható viszonylatban.

Az Ön Opel-partner:

Opel Di-Fer
2030 Érd, Fozekes dűlő
16-ór 18ór, 22-23 km között!
Tel./Fax: (20) 365-407, 368-816
difer@szekesfehervar.hu, www.di-fer.hu

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik

MÉSZÁROS TAMÁSNÉ

sz. Király Magdolna

temetésén megjelentek, koszorúval, virággal, megjelenésükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló család

HIRDETÉSEK

BIOPATIKA

Drogéria és gyógynövénybolt
Nyitvatartás: hétfő – péntekig 14-16 óráig
Telefon: 22/467-650, 06-30-268-58-43

ENIKŐ Ékszerbolt

Eladás, készítés, javítás, felvásárlás.
Nyitva: K-P 8-17-ig, Szó: 8-12-ig (hétfő szünnap)
2462. Martonvásár, Dózsa Gy. u. 6 (Tsz. udvar) Tel: 22/460-613.

Fogtechnikus

Kiss László 2463. Tordas, Szabadság út 1/M. Tel.: 06/22-467-810.

Gyapjú ágyneműk és egészségügyi termékek

Lég és lakástisztító berendezés – helyszíni bemutatás
Nagy kedvezménnyel, gyors és korrekt kiszolgálással.
Várady András Tordas, Kölcsey utca.
Telefon/rögzítő: 22-467-049, mobil: 06-209-505-813.

BILIG Autósiskola

Tanfolyamok folyamatosan! Személygépkocsi, tehergépkocsi, nehéz-pót, motorvezetői, Moped, B+E, A, B, C, E
Szaktanfolyamok! Árufuvarozó-vállalkozói, árufuvarozó, gépkezelő, targoncavezető, T.I.R., A.D.R.

Jelentkezési helyek:

Érd, Ritmus Áruház üzletsor 9-17 óráig Tel.: (23) 361-531, (30) 944-0556, (30) 931-8556

Érd, Bagoly u. 118. 7-17 óráig

Tel./fax: (23) 361-013, (30) 944-0561

Könyvelés, adótanácsadás, bevallások elkészítése, magánszemélyek, vállalkozók, vállalkozások részére (visszamenőlegesen is) felelősségvállalással.

Telefon: 22-467-195, mobil: 06-30-9517-137

Mérlegelni érdemes!

Megfizethető áron:

- védheti otthonát, nyaralóját, üzletét,
 - szervezheti életét, vállalkozását,
 - óvhatja családját, munkatársait
- távfelügyeleti alkalmazásokkal. (kivonuló szolgálatos távfelügyeleti díjak már 3200 Ft+Áfa-tól).

Ma már széleskörű a használati lehetőség:

- életvédelmi funkciók (támadás, rosszullét esetére),
- betörés, tűz okozta károk megelőzésére,
- műszaki berendezések állapotának, működésének ellenőrzésére.

Kiszámítható megtérüléssel.

Teljes körű ügyintézés:

- több kiváló távfelügyeleti szolgáltatásból választék,
- ingyenes, igény szerinti tanácsadás: előzetes felmérés:
- helyi személy és vagyónvédelmi rendszerek=„riasztó” kiépítése
- több kiváló távfelügyeleti szolgáltató szolgáltatásából választék,
- gyors, precíz kivitelezés:

Hívja bizalommal képviselőnket!

KONCZ KÁROLY: mobiltelefon: 20/312-88-31.

Értesítem leendő Ügyfeleimet, hogy **ügyvédi irodámat MARTONVÁSÁR, Malom utca 6 szám alatt megnyitottam.**

Telefon: 22/460-382, mobil: 30-543-72-02.

Ügyfélfogadás: bejelentkezés alapján, illetve: hétfő: 9-13 óráig

Kedd és csütörtök: 9-13 és 16-18 óráig

Péterné dr. Szeghy Edina egyéni ügyvéd

Sővénynek való télizöld fagyal, mályvacserje, oszlopos tuja, többféle cserje-, és fafaj eladó.

Cím: Botta Pál Tordas, Rákóczi út 41. Tel. 22/ 668-051, 668-052

Kerttervezést, kertépítési, kútúrési engedélyezési tervkészítést, kertépítést, kertfenntartást vállalunk. Cím: Bottáné Böröczffy Erzsébet, Tordas, Rákóczi út 41. Tel. 22/ 668-051, 668-052.

Kisbíró — Független kéthavilap

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata.

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság F.k.: Márki Ferenc

Számítógépes kiadványszerkesztés:

MÁTRIX Kft. Székesfehérvár, Zichy liget 10. Tel.: (22) 503-008

Megjelenik kéthavonta, 600 pld-ban.

Készült: Duna-Print Kft., Dunaújváros, Gutenberg köz 2.